

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

III. Calvinus Lutetiam profectus, mox inde Engolismam se confert.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

datus fuerit: is, inquam, qui viuens, multa animarum millia ad æternum exitum deduxit. De quo illud vere, quod olim de alio quodam, dici potest, Malum ipsum & didicisse & docuisse, & alios malos seddendo, scipso peccatum esse factum. Quod si omnia ista mala & venena, quæ ab hominibus istis profecta sunt, vnam in massam colligantur, quis neget illum iniquitatis cumulum iam sese ostendisse? An ergo delirasse Sorbona censenda est, quæ regem supplici libello monuit ut Magistellus illis ex Germania surreptibus aditum in regnum suum præcluderet, & iara receptos eliminet? quum vpus Volmarus taatorum causa maiorum fuerit, corrupto Caluino, qui postea tot hominam millia hæreses labore infecit. Sed adrem. Caluinus Volmari aliquamdiu vsus consuetudine acquisita aliqua Græcæ lingue cognitione, eiusdem consilio obtemperare statuit, relicta Parisiensi Academia Nouiodunum in partiam reuersus, vbi patris opera Canonizatum, vt vocant, nactus, Crucifixi sive Ecclesiæ sumtibus vixit. Volmarus interim frequenter ad eum scribebat, librosque quos è Germania accepérat, mittebat, acriter exhortans vt de reformatanda arque illustrianda Dei Ecclesia cogitationem ac curam serio susciperet, multis aspersis laudibus, quibus hominis alias ambitionis animum vehementer incendebat. Et quidem ab uno Volmario ad tantos conatus se impulsum, Caluinus ipse multis in locis fatetur. Quia etiam idem Volmarus, licet ab Ulrico Duce Wittenbergico domum reuocatus, litteris tamen animare Caluinum non cessabat. Illud tamen mirum cui merito videatur, quod idem Caluinus vbi de vocatione sua agit, Volmati ne verbo quidem meminit, sed illud tantum inquit, occulta Dei prouidentia se perteactum fuisse.

III. Nouioduni aliquamdiu commoratus Caluinus, Lutetiam redit, inque Collegio Forterestano domicilium habuit. Auctor Ecclesiasticae Historie, vt profusus vbiique est in huic homini, quem Deum pñne fecerunt laudes; ita hoc loco quoque ait, Ecclesiam Domini valde ab eo, postquam Legum studio valedixisset, fuisse amplificata. Veritatem docente. Omne teum ac recentem Theologum, qui diuinam scientiam vix primo lignine à se salutaram, iam alios docere presumebat. Domini illa Ecclesia, quæ Lutetiae colligebatur, inuisibilis erat; & nouus hic propheta eo tempore, de quo hic loquitur historia, nondum vicesimum & tertium annum aetatis explerat, ac vix ac-

ne vix quidē D. Pauli Epistolas perlegerat; quamvis interea eos quos de Fide non optime sentire non ignorabar, modis omnibus corrumperem sata geret. Constat sane inter chartas eius ab inquisitoribus multas deprehensas esse, quæ non suspicionem hæreses, sed apertum crimen praet se ferent. Qum ergo parum ratum se fore arbitraretur, Engolismam (qui ultimus & remotissimus tractus est Parisiensis Curiaæ iurisdictioni subiectus) se contulit, ubi triennium Ludouici Tilij Canosici Bagolismensis & Curionis Calixensis (qui Ioannis Tilij, Parisiensis Curiaæ Protonotarij, & alterius fratti cognominis Meldorum Episcopi frater fuit) sumptibus sese sustentauit, patroum interim nutritiorum vice Græcam linguam, cuius, licet tenuem, habebat notitiam, docens. Aliunt quidam, & à multis scriptum inuenio, Caluinum magni & detestabilis flagitij à primario Boucourtensis Collegij sodali fuisse accusatum, & ad puerorum querelas contumacia damnatum. In hac officina Vulcanus ille pestilentis suasaque hæreticas opiniones prius cudit, quas deinde vndiquaque disseminauit. Hic enim primam Institutionum Iuagum telam exorsus est; quam deinde alibi petet eam, ad capiendo simplicium animos terredit, passim arque explicauit: quem ego librum Hæreticorum Alcoranum vel Thalmud non iniuria appellandum censeo, vt in quo omnes superiorum temporum & quæ etiam inquam forte exorientur, hæreses atque errores congesti leguntur, è Locis communibus Melanchthonis, Hyperij, Sacerii, & id genus libellis magnam partem consarcinato. At Westphalus Lutheranus meam Oecolampadi sapientiam ac doctrinam, sed immutatam paullulum arque amplificatam in eo contineri ait.

IV. Porro Græci Calixensis cognomine cum Caluinus celebrabatur, eo quod in Curionis illius esset familia, quodque Græce lingue quamus non exactam haberet cognitionem, eam tamen plenum ostentaret; tanto maiori cum admiratione quanto tum temporis usus eius erat rarus, qui Gallis non multo post redditus fuit familiaris, postquam è patria profugi quidam Græci exsules à Cosmo Herruriæ Principe in Italiam accessiti sunt, à quibus inde suauissimæ lingue ruli in Galliam quoque nostram profluxerunt. Hic ergo Græculus noster, collecta aliqua hominum existimatione & fama, vt erat omnibus qui litteras amabant, charus, in omnibus sermonibus quos